

ב"ה

A Parting Gift of Atonement

THE DEATH OF A TZADDIK AS AN ATONEMENT.....	1
<i>Atonement Through Teshuvah.....</i>	3
<i>A Tzaddik's Death: An Auspicious Time</i>	5
<i>An Alternative Method of Atonement</i>	6
<i>Conclusion.....</i>	7

Question

How does the death of a Tzaddik atone for the sins of the generation? Does this operate based on the His'orerus caused as a result or based on a "Tikkun" which is performed (in which case the death would only atone if one is aware that it occurred)? Or are the sins of the generation forgiven as a gesture of kindness from above (in which case the Kaparah would be effective regardless of one's knowledge of the death)? Is there perhaps other explanations as to how the atonement is achieved?

The Death of a Tzaddik as an Atonement

The concept of atonement through the death of a Tzaddik is mentioned many times in the Gemara and Midrash.¹ There are a number of ways how this idea has been derived from verses in the Tanach. They include the following:

- When detailing the laws pertaining to Yom Kippur, the Torah states that these laws were told to Moshe "following the death of the two sons of Aharon."² The death of Aharon's sons took place on the first day of Nissan, much before Yom Kippur. Why, then, is their death mentioned in

(1) ראה הערות הבאות.

ונוסף ע"ז, ראה יומא (מב, א): וההוא יומא נח נפשיה דרביא בר קיסי, ואנחו בה סימנא: רביא [בר] קיסי מכפר כשעיר המשתלח. וברש"י שם: נח רביא בר קיסי - שם חכם. מכפר - מיתת צדיקים מכפרת, כדאמר בעלמא (מועד קטן כח, א): למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה - לומר לך: מה בגדי כהונה מכפרין אף מיתת צדיקים מכפרת.

בראשית רבה (מד, ה): ולא עוד אלא בשעה שיהיו בניך באים לידי עבירות ומעשים רעים אני רואה צדיק אחד שבהם ומכריעו עליהם שהוא יכול לומר למדת הדין די אני נוטלו ומכפר עליהם.

שמות רבה (לה, ד): אמר הקדוש ברוך הוא אני נוטל מהם צדיק אחד וממשכנו בעדם ומכפר אני עליהם על כל עונותיהם, וכה"א (איכה ב) ויהרוג כל מחמדי עין.

וראה בפנים יפות (במדבר כ): דמיתת צדיקים . . מכפרת על הדור וע"י מיתתו מציל הרבה רשעים שנתחייבו מיתה, כמבואר בזוהר. ומציינים שם המו"ל לזהר (ח"ב י, ב): דתנינן על תרין מלין צדיקא מסתלקי מעלמא עד לא ימטי זמנייהו, חד על חובי דרא דכד אסגיא חייביא בעלמא אינון זכאין דמשתכחי בינייהו אתפסון בחוביהון.

(2) ויקרא (טז, א ואילך): וידבר ידוד, אל-משה, אהרי מות, שני בני אהרן בקרבנותם לפני-ידוד, וימתו. ויאמר ידוד אל-משה, דבר אל-אהרן אחיך, ואל-יבא בקל-עת אל-הקדש וגו'.

